

germes Begyndelse kom til den Overbeviisning, at jeg i alt Væsentligt kunde henholde mig til de Betragtninger, som af flere ærede Taler bleve gjorte gjældende mod Lovforslaget. Der falbt imidlertid idag en Uttring fra det ærede 6te Medlem for Kjøbenhavn (Bloug), som mindede mig om, at der, skjøndt jeg er tilbøielig til at gaae imod Lovforslaget, dog er en Side, hvorfra det er muligt at see Sagen, med Hensyn til hvilken jeg maa erkjende, at der hos mig er nogen Sympathi tilstede for den Tanke, som maastee tildeels er indeholdt i Lovforslaget, og jeg føler mig derfor opfordret til at fremdrage denne Side af Sagen, som ikke tidligere har været berørt. Den ærede Taler mindede nemlig om, at her var Spørgmaal om Mindretallets Ret. Han anslog derved en Streng, som jeg maa indrømme, at jeg har Deeltagelse for; thi man maa gjøre sig det klart, at, naar der er Tale om religiøse Spørgsmaal, da er Mindretallets Stilling en anden, end naar der tales om politiske Spørgsmaal. I politiske Spørgsmaal kan det stundom være haardt nok for Minoriteten, at den skal underordne sig, og Disfens kan her give Anledning til Spaltninger. Men i Reglen er dog det, som det koster at underordne sig paa det politiske Gebeet, ikke stort i Sammenligning med, hvad Underordning paa det religiøse Gebeet kan kræve. Mindretallet har derfor paa det religiøse Gebeet en særegen Ret. Jeg maa imidlertid strax forvare mig imod, at dette skulde forstaaes saaledes, som om Mindretallet skulde have Ret til at kræve at herske i Kirken. Der er virkelig Fare for, at Mindretallet kunde forfalde til Tilbøielighed i denne Retning, og jeg troer, at der er Anledning til at minde om, at Mindretallet ikke maa styde Fleertallets Ret tilside ved at tale om den manglende Interesse hos dette for de Spørgsmaal, som foreligge. Men, naar det er forkeert, at Mindretallet tiltager sig en saadan Ret, saa skal jeg paa den anden Side indrømme, at der ogsaa er Anledning til at søge et Værn mod Fleertallets Misbrug, og at Mindretallet har Ret til og en særlig Anledning til at søge om et saadant Værn, just naar der er Tale om at indføre en Forsatning for Kirken. Som Forholdet tidligere var i Folkekirken, var det

den souveraine Konge, der i sin Haand havde de kirkelige Spørgsmaals Afgjørelse, og, saalænge dette var Tilfældet, kunde der ikke være nogen Fare for, at Minoritetens Ret ikke skulde blive varetagen. Senere har Rigsdagen jo behandlet saadanne Spørgsmaal, men Rigsdagen staaer, som det med fuld Føie er blevet fremhævet, interesseløs ligeoverfor religiøse Spørgsmaal, og der er derfor ogsaa nu mindre Fare for, at et Overgreb skulde finde Sted. Kommer der derimod en Forsatning for Kirken, efter hvilken Fleertallet i denne vil faae en, om ikke afgjørende, saa dog ganske vist i mange Retninger meget væsentlig Indflydelse paa de kirkelige Spørgsmaals Afgjørelse, saa opstaaer der unegteligt en særegen Fare for Undertrykkelse af Minoriteterne i Kirken, og der kan derfor efter min Overbeviisning være god Grund til at tænke paa Midler til samtidsigt med Indførelsen af en Forsatning for Folkekirken at værne om Minoriteternes Ret. Hvis man altsaa stiller sig saaledes, at man spørger, om der ikke netop er Anledning for Rigsdagen til, idet den gaaer ind paa Indførelsen af Grundlovens Løfte om Indførelsen af en Kirkeforsatning, samtidsigt at søge Bestemmelser fastslaaede, hvorved der værnes om Minoriteternes Ret, da vil jeg, som sagt, tilstaae, at jeg kan være meget tilbøielig til at følge med paa den saaledes anthede Vej. Jeg tør imidlertid ikke nu have nogen Mening om, hvad man i saa Henseende vilde kunne søge at naae. Maastee kunde der da være Spørgsmaal om et Forslag som det her foreliggende, men jeg skal ikke gaae ind videre derpaa; jeg har kun i Almindelighed villet udtale, at jeg, naar man vil stille Sagen saaledes, at man siger, at Rigsdagen, idet den overgiver en væsentlig Deel af de kirkelige Spørgsmaals Styrelse til Majoriteten i en kirkelig Forsamling, tillige bør sørge for at fastslaae visse bestyttende Midler for Minoriteten, vil være meget tilbøielig til at følge med. Men ved Siden heraf maa jeg da til Slutningen opfaate det Spørgsmaal, om det foreliggende Forslag nu er stillet paa en saadan Maade. Det er aabenbart, at dette ikke er Tilfældet. Skulde Sagen virkelig sees fra den Side, som jeg her har tilladt mig at antyde, da maatte den have været forelagt fra